

УДК577.1**Криськова Л.П., Покотило О.С.**

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

**ПОРЯДОК ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ
ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ****Larysa Kryskova, Oleh Pokotylo****THE ORDER OF STATE REGISTRATION THE FUNCTIONAL
PRODUCTS OF FOOD**

В наш час все більша увага приділяється створенню харчових продуктів функціонального призначення. Під терміном «функціональні харчові продукти» розуміються продукти, збагачені вітамінами, мікроелементами, харчовими волокнами; продукти, з яких вилучені певні речовини, які не рекомендовані за деякими медичними показниками (амінокислоти, лактоза, сахароза та ін.); продукти, з яких вилучені деякі компоненти і замінені на інші; продукти, що отримані з нетрадиційної сировини. Функціональні харчові продукти спрямовані на те, щоб підтримувати нормальну функціональну активність органів і систем людини, знижувати ризик різноманітних захворювань та підвищувати резистивність до них організму, спрямовані компенсувати дефіцит біологічних компонентів в організмі, здатні покращити переважну кількість фізіологічних процесів тощо.

На теперішній час найбільш поширеними видами функціональних інгредієнтів є:

- харчові волокна (розчинні та нерозчинні);
- вітаміни (А, групи В тощо);
- мінеральні речовини (кальцій, залізо, йод, селен та ін.);
- поліненасичені жирні кислоти (ω -3 та ω -6 жирні кислоти);
- антиоксиданти (β -каротин, аскорбінова кислота, α -токоферол, біофлавоноїди тощо);
- пребіотики (фруктоолігоцукриди, інулін, лактоза, молочна кислота та ін.);
- пробіотики (біфідо- та лактобактерії, дріжджі).

В Україні для того, щоб харчовий продукт став функціональним, згідно Постанови Кабінету міністрів України № 767 від 7 серпня 2013 р. «Про затвердження порядку віднесення харчових продуктів до категорії харчових продуктів для спеціального дієтичного споживання, функціональних харчових продуктів і дієтичних добавок та їх державної реєстрації», потрібно подати заяву про віднесення харчових продуктів до категорії спеціальних харчових продуктів та їх державну реєстрацію. Заява повинна містити інформацію про властивості харчового продукту, про його користь для здоров'я та поживні властивості. Також цей продукт має пройти санітарно-епідеміологічну експертизу та якісно-кількісний аналіз компонентів. Експертні дослідження проводять підприємства, установи та організації, що уповноважені МОЗ на проведення таких робіт. Відомості про такі продукти включаються до Державного реєстру харчових продуктів для спеціального дієтичного споживання, функціональних харчових продуктів та дієтичних добавок. Під час реєстрації зазначаються порядковий номер реєстрації, найменування спеціального харчового продукту, його категорія, повне найменування виробника, форма випуску, текст маркування, інформація про властивості харчового продукту, дата прийняття рішення МОЗ. За бажанням заявника до державного реєстру можуть вноситися окремою позицією як відомості про один спеціальний харчовий продукт, так і про групу спеціальних харчових продуктів із спільним найменуванням.